

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1548/2018
16.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Марина Перић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, МУП, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 562/18 од 12.03.2018. године, у седници већа одржаној дана 16.05.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 562/18 од 12.03.2018. године – дела којим је преиначена првостепена пресуда.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П1 104/16 од 04.12.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима исплати на име разлике од исплаћене до припадајуће основне зараде за период од 01.09.2013. године закључно са 31.08.2014. године, и то: тужиоцу АА износ од 33.496,62 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате износ од 14.266,67 динара; тужиоцу ББ износ од 28.355,59 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате износ од 12.078,52 динара и тужиоцу ВВ износ од 28.662,75 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате износ од 12.207,50 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на име разлике између исплаћеног и припадајућег додатка – увећања на плату за рад у сменама за период од 01.09.2013. године до 01.02.2016. године исплати, и то: тужиоцу АА износ од 261.731,85 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате износ од 81.668,10 динара; тужиоцу ББ износ од 204.216,29 динара са законском затезном каматом почев од

05.05.2017. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате износ од 63.215,56 динара и тужиоцу ВВ износ од 206.124,45 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате износ од 63.976,11 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима исплати законску затезну камату на износе накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада који су исплаћени након доспелости за период од 01.09.2013. године до 01.01.2016. године, и то: тужиоцу АА износ од 4.803,81 динара; тужиоцу ББ износ од 4.785,26 динара и тужиоцу ВВ износ од 8.257,40 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 244.956,92 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате, све у року од 8 дана правноснажности одлуке, под претњом принудног извршења. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 562/18 од 12.03.2018. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Сремској Митровици ПП 104/16 од 04.12.2017. године тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца ради исплате разлике између исплаћене и припадајуће основне плате за период од 01.09.2013. године до 31.08.2014. године, и то: тужиоцу АА износ од 33.496,62 динара, тужиоцу ББ износ од 28.355,59 динара и тужиоцу ВВ износ од 28.662,75 динара све са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате, као и обрачунате износе законске затезне камате, и то: тужиоцу АА износ од 14.266,67 динара, тужиоцу ББ износ од 12.078,52 динара и тужиоцу ВВ износ од 12.207,50 динара, и на име разлике између исплаћеног и припадајућег додатка на плату за рад у сменама за период од 01.09.2013. године до 01.02.2016. године тужиоцу АА у износу од 261.731,85 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате, тужиоцу ББ износ од 204.216,29 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате, тужиоцу ВВ износ од 206.124,45 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2017. године до исплате, као и износ обрачунате законске затезне камате, и то: тужиоцу АА у износу од 81.668,10 динара, тужиоцу ББ у износу од 63.215,56 динара и тужиоцу ВВ у износу од 63.976,11 динара, и одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, у преосталом делу жалба тужене је одбијена а наведена пресуда у усвајајућем делу и делу којим је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка, потврђена. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да на име накнаде трошкова жалбеног поступка туженој исплате износ од 12.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде – дела којим је преиначена првостепена пресуда, тужиоци су благовремено, преко пуномоћника, изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП и одлучио да ревизија тужилаца није основана.

Другостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку

пази по службеној дужности. Неоснован је ревизијски навод да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 2. и 8. ЗПП. Другостепени суд је поступао у оквиру своје надлежности. Пресуда је заснована на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку на које је другостепени суд правилно применио материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су у периоду од 01.09.2013. године до 01.02.2016. године били у радном односу код тужене у ПУ Сремска Митровица – Одељење саобраћајне полиције. Тужилац АА је у периоду од 01.09.2013. године до 24.09.2014. године био командир полицијског одељења у ..., односно од 01.06.2012. године био је распоређен на радно место ..., док је решењем од 20.01.2014. године распоређен на радно место ..., Полицијска испостава у ... са коефицијентом плате у периоду од септембра до децембра 2013. године од 1,728, од јануара 2014. године до јуна 2014. године од 1,756 и од јула до августа 2014. године од 1,971. Тужиоци ББ и ВВ су почев од јуна 2012. године распоређени на радном месту Тужилац ББ је до јуна 2014. године имао коефицијент плате од 1,473, а од јула 2014. године 1,688, док је тужилац ББ у септембру 2013. године имао коефицијент 1,473, од октобра 2013. године до јуна 2014. године 1,491, а од августа 2014. године 1,706. У наведеном периоду тужиоци су обављали рад у сменама и њихов рад био је организован тако да су 12 сати радили у дневној смени (од 08.00 до 20.00 часова), потом су имали 24 часа одмора, па су радили 12 сати у другој смени (од 20.00 часова до 08.00 часова ујутро), а потом су били слободни 48.00 часова. Тужиоцима су решењима тужене утврђени коефицијенти за сменски рад од 0,145, сагласно Правилнику о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 03.04.2012. године. Према налазу вештака економско-финансијске струке, за период од 01.09.2013. године до 01.02.2016. године увећање зараде за рад у сменама обрачунато је и вредновано кроз коефицијент 0,145 од основице, што не одговара увећању зараде од 28,6%. С озбиром на наведени начин обрачуна сменског рада који не одговара увећању зараде од 28,6% тужиоцу АА исплаћена је мања плата по том основу у износу од 261.731,85 динара, а затезна камата износи до дана вештачења износи 81.668,10 динара, тужиоцу ББ износ од 204.216,29 динара и затезна камата 63.215,56 динара, а тужиоцу ВВ износ од 206.124,45 динара и затезна камата од 63.976,11 динара. Према налазу вештака тужиоцима је за спорни период зарада исплаћивана по основицама: за период од маја до септембра месеца 2013. године у износу од 26.023,09 динара, од октобра 2013. године до марта 2014. године 26.153,21 динара и од априла до августа 2014. године 26.283,98 динара. 75% просечне зараде по запосленом у спорном периоду је износило 27.765,00 динара, те разлика између тако утврђене основице и исплаћене основице резултира да су тужиоцима у периоду од 01.09.2013. до 31.08.2014. године мање обрачунате зараде и то: тужиоцу АА у износу од 33.496,62 динара са обрачунатом законском затезном каматом у износу од 14.266,67 динара; тужиоцу ББ у износу од 28.355,59 динара са обрачунатом законском затезном каматом у износу од 12.078,52 динара и тужиоцу ВВ у износу од 28.662,75 динара са обрачунатом законском затезном каматом у износу од 12.207,50 динара.

На основу овако утврђених чињеница, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. Закључио је да тужиоцима у утуженом периоду, сагласно члану 23. став 1. посебног Колективног уговора за полицијске службенике, припада основица за

обрачун плате која не може бити нижа од 75% од просечне зараде по запосленом у привреди РС исплаћене у месецу који претходи месецу у којем се утврђује основица, јер је у буџету Републике Србије за 2013. и 2014. годину преостало нереализованих средстава намењених за плате и додатке и запосленима у јавном сектору. Тужиоцима, по налажењу тог суда, припада и разлика између исплаћеног и припадајућег увећања на плату по основу рада у сменама у проценту од 28,6%. Наведени проценат увећања прописан је за запослене који сменски рад обављају повремено, како је то регулисано Законом о полицији и Посебним колективним уговором, али по становишту првостепеног суда тужиоци и остали запослени код тужене који у континуитету обављају послове по сменама били би доведени у неравноправан положај у односу на раднике који само повремено обављају послове у сменама, што је супротно члану 23. став 2. Универзалне декларације о људским правима и члану 104. Закона о раду.

Насупрот становишту првостепеног суда, другостепени суд је преиначујући првостепену пресуду одбио тужбени захтев тужилаца ради исплате разлике између исплаћене и припадајуће основне плате за период од 01.09.2013. године до 31.08.2014. године, укључујући и обрачунате износе законске затезне камате, као и тужбени захтев на име разлике између исплаћеног и припадајућег додатка на плату за рад у сменама за период од 01.09.2013. године до 01.02.2016. године. По налажењу тог суда, Колективним уговором не може се утврђивати основица за обрачун плате полицијских службеника уколико то није законом прописано, у смислу члана 56. Закона о буџетском систему, тако да обавезе које преузимају директни или индиректни корисници буџета морају одговорати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години сагласно члану 54. Тог Закона. У одсуству доказа да је туженој одобрена исплата из средстава буџета по траженој основици за плате полицијских службеника у спорном периоду, тужбени захтев по основу разлике исплаћене плате до припадајуће у износима утврђеним вештачењем је неоснован, а тужбени захтев за исплату разлике увећане зараде по основу сменског рада, обрачунате уз увећање од 28,6 % од основне плате, није основан јер је тужиоцима, сагласно члану 147а Закона о полицији и Правилнику о платама запослених у МУП-у, сменски рад вреднован кроз додатни коефицијент.

Неосновано је указивање ревидената на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда и да је тужиоцима повређено право предвиђено чланом 8. став 2. Закона о раду, да се општим актом могу утврдити већа права и повољнији услови рада од утврђених законом. Члан 23. став 1. посебног Колективног уговора прописује најнижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у висини од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије, под условом да одобрена средства у буџету намењена за плате омогућавају утврђивање такве основице. У супротном, Влада Републике Србије може утврдити нижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у складу са одобреним средствима у висини основице одређене за професионална војна лица. Вештачењем је утврђено да је за 2013. и 2014. годину потрошено 83,64 % односно 84,95 % одобрених средстава за плате и додатке запослених у јавном сектору. Постојање у буџету неутрошених средстава за плате не значи да је испуњен услов за обрачун основице, у смислу члана 23. став 1. посебног Колективног уговора. Ово са разлога што се преостала средства односе на све запослене у јавном сектору, те имајући у виду висину издатака

потребних да се свим полицијским службеницима основица за обрачун плата одреди на исти начин. Стога је правилно другостепени суд применио одредбе Закона о буџетском систему који прописује да се директни и индиректни корисници буџета морају кретати у оквиру граница одобрених средстава за одговарајућу намену. Наведено није у супротности ни са одредбом Посебног колективног уговора о одређивању минималне основице за обрачун плата полицијских службеника која се примењује под условом да одобрена средства у буџету то омогућавају.

Неоснован је и навод ревидената којим оспоравају становиште другостепеног суда да тужиоци немају право на увећање плате од 28,6% по основу рада у сменама. Наведени проценат увећања плата прописан чланом 147а Закона о полицији намењен је запосленима који раде на пословима на којима се сменски рад уводи повремено. То је додатак на плату који није узет у обзир при вредновању послова радног места због тога што за то радно место није предвиђен рад у сменама. Увећање плате се обрачунава на сваки сат рада ако запослени који нема сменски рад повремено ради у сменама. Тужиоцима је рад у сменама изражен кроз коефицијент за обрачун плате при вредновању послова радног места и исплаћује им се за сваки месец. Како је нередовност у раду на неким радним местима стални услов рада и зато је вреднована кроз коефицијент, а на неким местима није стални услов рада већ се уводи повремено, то ни запослени на тим радним местима нису у истом положају. С тога је неосновано позивање ревидента на право запослених на једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности коју остварују код истог послодавца.

На основу изложеног Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију тужилаца као неосновану.

Одлука из става другог изреке донета је у смислу одредбе члана 153. у вези члана 165. став 1. ЗПП, будући да тужиоци нису постигли успех са изјављеном ревизијом, те је њихов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка неоснован.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић